

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 99347. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: Sterk som døden og dyp som havet. — Pastor Pastor J. Recktenwald 70 år. — Fra vårt musikkliv. — Redegjørelse. — Den nye bispetrone. — Dirigentskiftet i St. Cæciliakoret. — Pastor Ugens åttiårsdag. — Herjemme. — Ignis: Ignis-ild. Katolsk opplysning. En oppgave for Oslo katolske studentlag. Ungdommen og jubileet.

Sterk som døden og dyp som havet.

Jesu Hjerterpreken av msgr. K. Kjelstrup,

«Ild er jeg kommet for å kaste på jorden,
og hva vil jeg uten at den skal brenne?»
(Luk. 12,49).

Det er et hav av nåde som åpner seg for den katolske kristne som i trofast tilslutning til den hellige Kirke vandrer sin evige heim i møte; Guds barmhjertighet har ført ham inn i et hellig samfunn som i snart to årtusen har fostret en hærs-kare av store, lysende vitner. Og i dette samfunn som ikke er stiftet av mennesker, men av Kristus selv, nyter han godt av hele den åpenbarte frelsessannhet uten innskrenkning, og styrkes av den nådeskatt Kirken eier i den Nye Pakts hellige sakramenter. Forunderlig er det også hvor levende Kristus, vår Herre og Frelser blir for oss derved at vi har ham personlig og boende i blant oss i Alterets hellige Sakrament som er det lysende og livgivende midtpunkt i all katolsk gudstjeneste. Ja, hva vilde våre kirker og kapeller være uten Kristus i dette store kjærlighetens Sakrament? Men for å gjøre Kristi kjærlighet enda mer levende og mektig for oss har Kirken, ledet av den Hellige Ånd, også funnet et annet middel, nemlig andakten til Jesu hellige Hjerter.

Mange av våre i troen skilte brødre har vanskelig for å bli fortrolige med denne andaktsøvelse som fromme katolske kristne elsker så høyt, og de forundrer seg over den billedlige framstilling av Frelseren som peker på sitt synlige Hjerter, omgitt av tornekransen og blussende av flammer. Og allikevel er det intet symbol som tydeligere forteller om den kjærlighet som Skriften kaller «sterk som døden og dyp som havet.»

I Jesu Hjertes kjærlighet til fattige syndere og i vår forståelse herav ser nemlig Kirken den ene-

ste redning for vår ulykkelige tid ut av all sløvhet og likegyldighet for det ene fornødne og all tilbøyelighet til å bøye kne for tidens og døgnets guder.

En julidag i året 1370 lå den store hellige Katarina fra Siena på kne, hensunket i bønn, idet hun gjorde den kongelige salmists ord til sine: «Herre, skap i meg et rent hjerte.» Og hun bad sin Frelser så inderlig som mulig med dyp lengsel at han skulde ta hennes hjerte og gi henne sitt eget i stedet. Da så hun tydelig i en strålende visjon hvordan Jesus åpenbarte seg for henne og tok hjertet ut av hennes bryst og gikk bort med det. I to samfulle dager levde hun, som hun siden sa, uten hjerte, og skjønt hennes skriftefar forsikret henne at dette var umulig, ble hun ved sitt og hevdet at det var den rene sannhet. Så hendte det om morgenen den tredje dagen at Katarina etter den hellige Messes slutt i Capella della Volte plutselig så Herren foran seg, og han holdt i sin hånd et purpurrdt, flammende hjerte som han satte inn i hennes side med de ord: «Kjære datter, nylig tok jeg ditt hjerte fra deg. I dag gir jeg deg mitt Hjerter i stedet.» Fra den stund av talte den hellige Katarina ikke mer om sitt hjerte, men bare om Frelserens Hjerter.

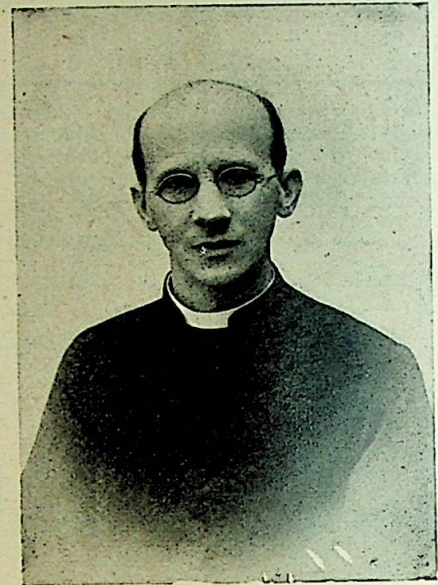
Hva Katarina fra Siena fikk se i strålende visjoner og oppleve i hellig ekstase, det kan skje med deg og meg og oss alle den dag i dag. Og det må skje med oss, om vi skal bli frelst og salige. Vi må bytte hjerte med Jesus. Vi må la ham ta det onde hjerte ut av vårt bryst og brenne det til aske og sette sitt eget hjerte i stedet, så hans hjerte blir levende i oss, og hele vårt liv og vårt virke, alle våre tanker og ord, alle våre ønsker og begjæringer, de minste så vel som de største, blir til en utflod av dette guddommelige Hjertes kilde.

Men det er ikke nok med det. Vi må også brenne av den samme hellige ild for Guds rikes utbredelse på jorden fra solens oppgang til dens nedgang. «En tanke fødes til liv, når tiden behøver den», sier Viktor Hugo. Og er det ikke nettopp dette som Jesu-Hjerte-andakten stadfester? Hvilken stor og ekte kristelig tanke at hver sjel og hver heim skal være en sann bolig for Jesu Hjerte! Det er tidens største tanke, og den er ikke skjenket oss, forat vi skal varme oss ved den og siden dø. Den er skjenket oss, forat vi skal varme oss ved den og siden leve. Og hvis denne tanke virkelig gjøres — hver heim og hver sjel viet til Jesu Hjerte — da blir det også en lyst å leve, ti hva ingen jordisk makt kan evne, det er Jesu Hjerte i stand til.

Jesu Hjerte må bli verdens hjerte. Ti Jesu Hjertes herredømme over verden er ensbetydende med lysets triumf over verden som dagens over natten, når morgenen med gyllen stråleglans over jorden og jublende fuglekvisper i skyen. Det betyr kjærlighet til Gud som slår ut i blomst i et liv som er fylt med kjærlighet til nesten. Det betyr døden for alle onde tanker der som rovfugler ruger over verden og føder så megen elendighet — og de gode tankers vokster, inntil de som Bibelens engler blir til makter, troner og herredømmer som brer ut sine vinger og behersker samtiden. Det betyr at våre ord ikke lenger er som stikkende torner som skjærer og sårer, men roser som vi strør over marken. Det betyr glemsel for alt det triste og sørgelige med alt som heter splid og tvedrakt og et brennende ønske om å gjøre godt igjen alt vi har feilet og gjort galt. Det betyr at den forurettede går ut i nattens mørke for å så sitt siste korn på sin bitreste fiendes åker, og at folkene rekker hverandre hånden til forsoning over millioner av dystre gravhauger. Det betyr mettelse for de hungrige som forgesves har sukket etter en smule brød ved sitt tomme bord, og at den rike sier til den fattige: Alt mitt er ditt — uten at den fattige derfor sier til den rike: Alt ditt er mitt. Det betyr en omvurdering av hele verden i hans ånd som har sagt: «Jeg erkjenner ingen annen storhet enn godhetens.» Det betyr at kulturen, vår tids avgud for hvem menneskene bøyer seg i støvet og brenner røkelse i blind tilbedelse, må stige ned fra sin trone og som en ydmyg Herrens tjener ta plass ved hans føtter. Det betyr at den stadig stigende opplysning som no åpenbarer seg i menneskenes voksende evne til å skade hverandre, blir den flammende fakkel som — løftet og båret av hellige hender, viser oss hvordan vi skal kunne bli til velsignelse for hverandre.

Alt dette betyr Jesu Hjertes herredømme i hjerter og heim. Men det betyr i grunnen enda mer. Det betyr at liksom det friske blod som strømmer fra vårt hjerte, gir oss helse og liv, så går der en hellig strøm fra Jesu Hjerte ut til hele menneskeheten, lutrende og rensende, styrkende og vederkvegende. Og det betyr ennvidere at over den syndflod som truer med å begrave oss i sitt mørke, skummende dyp, hvelver det seg en forjettelsens regnbue, og at de løfter om alle tings gjenopprettelse og for-

Pastor J. Recktenwald 70 år.

Skjønt den aktede og avholdte sokneprest i Porsgrunn med karakteristisk beskedenhet har uttalt ønsket om at hans spesielle festdag — den 11. juli — må bli forbigått i stillhet, har vi dog ikke ment å kunne føye ham helt ut. Dertil er det for mange som vil bli skuffet om de ikke fikk lov til å bevise ham, at han ikke er glemt av noen av dem han gjennom et langt oppofrende virke er kommet i berøring med. Men vi skal imøtekomme ham ved bare ganske kort å gjøre oss til tolk for norske katolikker hva alle gode og varme ønsker angår. Vi vil på alles vegne takke for midkjært virke i Kirkens tjeneste, og for all støtte soknepresten har ydet når han ble søkt av tvilende, rådville og angstfylte sjeler.

Og vi ønsker av hjerte at vi enno i mange år må ha ham blant oss, arbeidende til Guds og Kirkens ære og til gagn for menneskers åndelige helse.

nyelse som er gitt oss i Jesus Kristus, de skal gå i herlig oppfyllelse.

Der finnes bare et verdensspørsmål. Det er spørsmålet om verdens frelse. Og der er bare en eneste veg som fører til dette store mål. Det er verdens forvandling til et Jesu Hjertes rike.

Den høytidelige innvielse til Jesu hellige Hjerte som etter den hellige Faders ønske skal foretas på Jesu Hjertes fest i hver eneste katolske kirke i verden, og som vi også her foretar har nettopp denne verdens forvandling til formål — verdens forvandling til Jesu hellige Hjertes rike.

Bønner som forrettes er forfattet av pave Pius den 11. selv. Måtte vi alle be den med andakt. Da bidrar også vi vårt til at Jesu ord blir oppfylt: «Ild er jeg kommet for å kaste på jorden, og hva vil jeg uten at den skal brenne?». Amen.

Pastor Ugens åttiårsdag.

«Vårt livs tid er sytti år, og når det er megen styrke, åtti år; og det som er mer enn det, er møye og smerte,» (Davids salme 89, 10).

Denne tekst har vi ikke hørt sitert i forbindelse med pastor Ugens åttiårsdag, skjønt det kunde ha vært nok så selvsagt. Grunnen er kanskje fordi presteskapets nestor fremdeles ikke synes å gå bøyet hverken under møye eller smerte. Dette inntrykk fikk en i hvert fall under den høytidelige levittmesse jubilanten, annen pinsedag, feiret i St. Olavs kirke. Når noen av de mange som fylte kirken for å overvære pastor Ugens takkeoffer, hadde ventet å høre en oldings svake og skjelvende røst, som man i medlidenhet hører på, men muligens uten å forstå, så ble de gledelig overrasket av den fremdeles sterke, faste og melodiose stemme som sang de gamle kirkebønner på de enkle, men så kjære melodier. Det var noe av vemod og samtidig av ærbødig takknemlighetsfølelse i manges hjerter, da man så den åttiårige prest gå opp til Herrens alter for på denne minnedag å framføre det offer som dag for dag i mer enn femti år har vært høydepunktet i hans prestelige gjerning. «Jeg vil tre fram for Herrens alter.....»

Etter evangeliet bad selebranten om biskopens velsignelse, og besteg så prekestolen. Selv om en ny prekestol er kommet i stedet for den som pastor Ugen i sin tid benyttet, gikk tankene likevel uvilkarlig tilbake i tiden for et øyeblikk å fundere på hvor ofte denne, no gamle, prest har latt sitt manende ord klinge i mange kirker over hele Norges land, og ikke minst også her i St. Olavs kirke. For pastor Ugens prekener var alltid et manende ord. Hva vilde han, ved slutten av sitt lange presteliv, og sterk ved sin rike erfaring, etterlate oss, eller gi oss med som siste hilsen? For det hadde man hørt, og viste tydelig også ordene den dag at jubilanten betraktet sin preken som sitt avskjedsord. I forbindelse med den annen pinsedag tok pastoren sitt utgangspunkt i Kirkens påkallelse den dag: «Kom Hellige Ånd, opplys dine troendes hjerter, og antenn i dem din kjærlighets ild». — Og det var særlig dette siste, kjærlighets ild som jubilanten vilde se i tilhørernes hjerter. Gripende var det, da imot slutten predikanten selv nevnte sin åttiårsdag, og til oss og til de mange hans presteliv har vært viet til rettet Kristi eget ord i nattverdsalen, aftenen før Han døde: «Et nytt bud gir jeg dere: at dere skal ha kjærlighet mot hverandre.» Det var Kristi testament og pastor Ugens avskjedsord. —

Resten av dagen tilbrakte jubelanten midt iblant de andre prester fra Oslo og omegn i St. Olavs prestegård; det var der at, straks etter høymessen, flere personlig overrakte ham sine lykkønskninger. Hele ettermiddagen, ja, inntil neste morgen, svermet telegrammene inn fra de utallige venner pastor Ugen har etterlatt seg rundt omkring i landet på de mange steder han i løpet av de lange årene som prest fikk virke.

J. D.

Pastor Ugen

har bedt oss takke alle som kjærlig har tenkt på ham på hans høytidsdag. Han ber oss si at han er overveldet av alle de beviser han har mottatt på menneskers godhet og hjertevarme — og han omslutter alle i sine bønner, tanker og følelser.

Fra vårt musikkliv.

Kirkekonserten i St. Dominikus kirke

Blant de 300 tilhørere som St. Olavs kirkekor fra Tønsberg hadde samlet til sin konsertaften er det sikkert ikke størstedelen som finner sine uttrykk gjengitt i «Tilhørers» anmeldelse. Den mangler nok ikke anerkjennende ord; men i det vesentlige er det som professor Riedel og hans kunstnere bød oss, ikke blitt tilstrekkelig vurdert, og delvis undervurdert. Jeg sikter no ikke til bemerkningen angående kroningsmessens religiøse verdi. Det står fritt for enhver, alt etter den musikalske utdannelse han har fått, og de personlige erfaringer han har gjort, å foretrekke den klassiske a capella sang, eller de moderne korsatser med instrumentalmusikk. Pius X «motu proprio» om kirkemusikken er i så henseende en meget vidsynt vegledning. Jeg tror ikke at prof. Riedel og hans elever vilde ta seg nær av om en som er berettiget til å uttale seg om kirkemusikk fant at han lettere kan fordype seg i de liturgiske tekster slik som de tolkes av Palestrina eller Vittoria.

Men St. Olavs kirkekor kom ikke til Oslo for å synge en høymesse, men for å framføre klassiske korverker. Og de gjorde det på en måte som bare kunde vekke glede, begeistring og takknemmelighet. Like fra de første takter i «Ave verum», var alle på det rene med at vi hørte et førsteklases sangkor. Kultiverte og sjelfulle stemmer fantes her sammensveiset til herlig vellyd ved en felles begeistring for edle harmonier, ved en felles innlevelse i Mozarts og Haydns verden. Jeg har hørt Kroningsmessen i Wien, i «Hofburgkapelle», og Ave verum i Stefandomen. Men jeg hadde ikke større glede av disse verker den gang, enn forleden i vår beskjedne lille kirke. Tvert imot! Det virket så velgjørende å tenke at dette kor og disse solister ikke var kommet til Oslo for å vise sin kunst, eller hente ros, men bare for å la oss få del i den glede de selv føler ved å innøve alle disse verker.

Hva herr Ivar Lundes orgelspill angår virker det en smule overlegent at det blir avferdiget med den bemerkning: «Dyktig, men noe tørr.» Jeg hadde dessverre ikke anledning til å høre hans første nummer, av Max Reger. Men jeg hørte Cesar Francks «Pastorale». Det var stor og edel kunst, tolket med stor og edel kunstsans. En ting gjør herr Ivar Lundes soloer særlig rosverdige. De verker han hadde valgt er skrevet for orgler med tre manualer, og en rikdom av stemmer. At organisten kunde gjengi dem så uttrykksfullt på et orgel med bare 11 stemmer og to manualer, det røber fremragende registreringskunst.

Både organisten og koret med sine herlige solister kunde gjøre krav på en litt mer hjertelig anerkjennelse. Publikum var ikke bare «gjennomgående nok så tilfreds». Nei, det var grepet av takknemlighet og glede over den enestående kunstneriske opplevelse.

A. J. Lutz.

Redegjørelse.

I forrige nummer av «St. Olav» skrev en anonym «Tilhører» en «kritikk» om konserten, som St. Olavs kirkekor fra Tønsberg holdt i St. Dominikuskirke i Oslo, 31. mai 1943.

I denne kritikk, som var liksom ugunstig for koret, som den var ufortjent, og liksom usaklig som den var ufin og ufaglig, angrep «Tilhøveren» endog selve programmet, idet han påstod «at den religiøse verdi av Mozarts 'Kroningsmesse' absolutt ikke er på høyde med dens kunstneriske.»

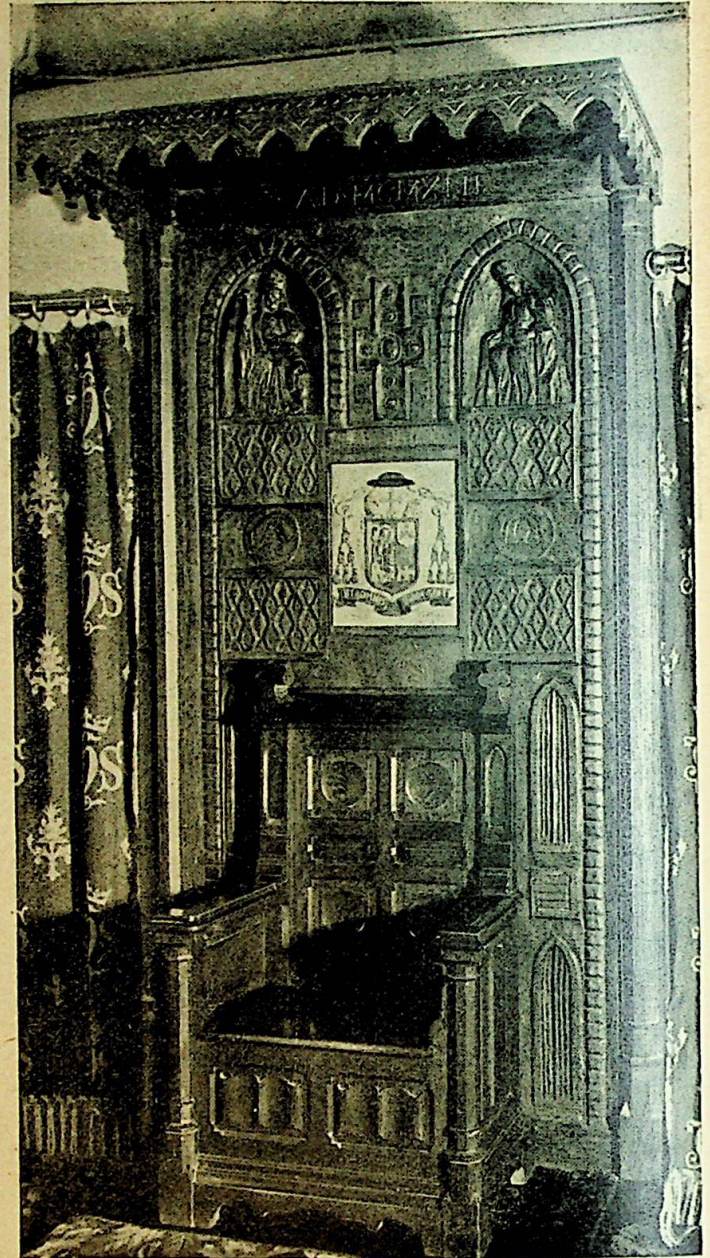
Her føler jeg meg i musikkens navn forpliktet til å gjøre offentligheten oppmerksom på at denne «Tilhøveren» temmelig vågede påstand er helt og holdent subjektiv og rent individuell, og at den ikke og på ingen måte kan tas eller tør tas som en vitenskapelig og autentisk utsagn angående Mozarts kirkemusikk, men at det bare er en ren personlig mening av «Tilhøveren». Som det tilfelle er hos alle andre kunstnere, at de krever en autentisk faglig bedømmelse, slik forholder det seg også angående komponistene. Og nettopp m. h. til de store klassikere på kirkemusikkens område tør aldri den personlige «mening» være toneangivende, eller endog det avgjørende; her kan bare og her tør bare realiteten og vitenskapens autentiske kapasiteter si det avgjørende ord, og det lyder: «W. A. Mozarts kirkemusikk-verker er klenodium i den liturgiske tonekunst.»

Det er meget beklagelig at «Tilhøveren» i så høy grad har overvurdert sine kunnskaper m. h. til Mozarts kirkemusikk, og at han eller hun har tillatt seg å uttale en slik dom om denne musikk, en dom som er absolutt uriktig og villedende. Og derfor ser jeg det som min samvittighets plikt å gjøre oppmerksom på at den religiøse verdi av W. A. Mozarts kirkemusikk-verker er absolutt liksom stor som deres kunstneriske verdi og at alle hans religiøse komposisjoner er enestående klenodier, og åndsfulle og sjelfulle vidunderverker i den liturgiske tonekunst, men selvfølgelig krever et intenst og inngående studium for å kunne få det ønskede utbytte, som de også forutsetter en viss åndelig modenhet. Og når «Kroningsmessen» og «Te Deum» eller andre verker, som koret framførte, ikke brakte «Tilhøveren» det ønskede resultat, hvorfor må da skylden akkurat ligge i komposisjonene, eller i deres tolking? Feilen kan, dog liksom godt ligge hos «Tilhøveren»s mottagelsesevne, som er mer utviklet og fullkommen hos den ene og mindre hos en annen.

Ærbødigst
V. Riedel.

*

Redaksjonen har ikke oppfattet «tilhøveren»s omtale av konserten i St. Dominikuskirken som en nedsettende kritikk, men som en saklig bedømmelse. Det var sikkert ikke hans mening å undervurdere sangkorets enestående prestasjon, som måtte vekke beundring hos alle. At han også framhever en del mangler kan bare være til gagn for sangkoret. Enda langt mindre var det hans mening å ville forkleine Mozart, som har nådd det høyeste trin på den musikalske kunsts område. Men ved bedømmelsen av en kirkekonert — som i forvegen er blitt framført under gudstjenesten — er det en selvfølge at det også blir pekt på at Mozarts musikk, så sublim den enn er,

Den nye bispetrone

Vi bringer her ved et bilde av den nye bispetrone som menighetene i Oslo forænte biskopen i anledning hans 10-års bispejubileum. Våpnet er en gave fra disponent Henrik Carelius. Den dyktige katolske kunstner Mario Caprino har all ære av det vakre arbeid.

egner seg lite til gudstjenesten. I «Lexikon für Theologie und Kirche», bind VII, Herder 1935, skriver en fagmann på området, dr. Wilhelm Kurthen, om Mozart: «Den høye kunstneriske verdi av hans 15 messer, 2 vespersanger, 4 litanier, offertorier, osv. formår ikke å oppveie mangelen på liturgisk ånd». I samme verk bind V skriver professor dr. Karl Gustav Fellerer om de «Wiener Klassiker» at deres kunst fjerner seg fra det liturgiske ords alvor for å bli kantate og symfoni.

Red.

Dirigentskiftet i „St. Cæsilia-koret“.

Når disse linjer skrives er skreddermester O. B. Olafsen offisielt gått av som korets dirigent.

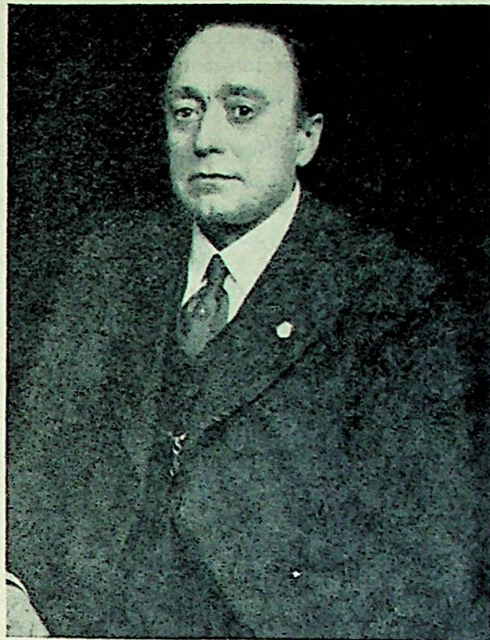
Hr. Olafsen kom allerede i sine yngre dager med i kirkekoret og har siden vært der. De siste 12 år som korets avholdte og dyktige dirigent. Olafsen er en sanger med liv og sjel. En kan således nevne at han i over 30 år har vært medlem i Oslo Arbeidersangforening av 1864. I St. Cæsiliakoret har Hr. Olafsen gjort en strålende innsats. Da sokneprest Krijn forlot Norge stod koret uten dirigent, og som den ildsjel Olafsen var tok han straks fatt og har ved sitt slit og strev kunnet føre koret fram til det det er i dag. En skal ikke nekte for at han hadde vanskeligheter å kjempe med, men når det gjalt kirkekoret gikk Olafsen på med en uforferdet optimisme, og alltid lyktes det ham å nå de resultater han hadde satt seg. Ved sin likeframme joviale måte å være på, har han skapt seg et utall av venner, og når hr. Olafsen no forlater koret som dirigent så er det sikkert mange i St. Olavs menighet som vil sende ham en varm takk for den forskjønnelse av gudstjenestene som han i årenes løp har skapt. Og vi i kirkekoret vil ikke kunde takke ham på noen bedre måte enn å bevare den gode ånd han har ført inn i koret.

Chr. Christensen.

Fredag den 18. juni holdt St. Cæsiliakoret (St. Olavs kirkekor) fest for sin no offisielt fraträtte dirigent.

Ved biskopens ankomst sang koret Ecce Sacerdos av Jos. Renner. Så ønsket *Rolf Østbye* alle velkommen til festen, og brakte Hs. Høyerverdighet biskopen en takk for at han vilde gjøre oss den glede å være til stede. På tross av krisetiden hadde vår dyktige festkomite formådd å finne noe materielt som virkelig var en overraskelse. Talernes rekke ble åpnet av Hs. Høyærv. biskopen som brakte hr. Olafsen en varm og hjertelig takk for den innsats han hadde gjort i kirkekoret. Biskopen overrakte deretter den fratredende dirigent 5 praktbind. Hr. Østbye talte på vegne av korets medlemmer og brakte en takk for Olafsens aldri sviktende interesse for sangkoret. En kunde ikke huske, sa hr. Østbye, at Olafsen hadde vært fraværende fra koret, hverken på prøvene eller i høymessen uten at det hadde vært sykdom som var årsak til fraværet. Østbye sluttet med å si at nettopp dette må anspore oss til å følge det gode eksempel Olafsen hadde gitt. Deretter ble Olafsen overrakt korets gave, en flott blomstervase med blomster i norske farger. Sokneprest Sund takket fra St. Olavs menighet for alt slit og strev gjennom mange år. Hr. Olafsen takket for den imøtekommenhet som var vist ham og ønsket at det gode samarbeid som alltid hadde vært i koret måtte fortsette også under den nye dirigent. Han takket for de vakre gaver og lovet å være med i koret selv om han no måtte fratrede som korets dirigent. Christensen takket for maten og takket søstrene for det de hadde gjort for å gjøre festen så vellykket som mulig.

Etter en pause med hyggelig prat fikk vi et kort, men godt foredrag av frk. Signe Gundersen om Grieg og hans komposisjoner. Foredraget høstet kraftig bifall. Deretter gledet hr. Østbye og frk. Gundersen oss med Griegs musikk. Så

O. B. Olafsen.

gikk vi igjen til bords og lot de deilige kaker og kaffen vedfares all rettferdighet. Festen sluttet ut i de små timer ved at hr. Olafsen av korets mannlige medlemmer ble fulgt til sin heim, på ekte sangervis.

Det var en strålende fest som festkomiteen har all ære av.

Civis.

Hechjemme —

NB. SE OPPROPET på 3. omslagsside!!!

Oslo, Fermingen i St. Olavskirken fikk sitt sedvanlige vakre og hoytidsfylte forløp. Kirken var pyntet med mengder av vårlauv nedover hele midtgangen og som vanlig hadde det innfunnet seg så mange som den kunde romme. Det var 36 fermilinger, voksne og barn. Faddere var *hr. Barra* fra St. Olavs menighet og *fru Hauge* fra St. Hallwards.

Kristi Legemsfest var i år begunstiget av det skjønneste vær. Allerede under 8-messen ble dagen særlig høytidelig holdt ved en overveldende stor deltagelse i kommunionen. Høymessen ble celebrert av *hs. høyærv. biskopen* med de tre sokneprester: *pastor Sund*, *pater Notenboom* og *pater Rommelse* som assisterende prest, diakon og subdiakon. Den fortreffelige ceremonimester var som alltid *pastor Duin*. Prosesjonen var meget stor — velsignelsen ble lyst fra hovedinngangen til St. Josefs Institutt og fra St. Olavskirkens trapp.

Oslo—Drammen. Gid man var en dyktig journalist så man rett kunde beskrive den i seg selv ubeskrivelige festdag Drammens katolske sokneprest og hans hjelper og hjelpere hadde beredt oss Mariabarn 2. pinsedag. Været var strålende, godt og varmt — men ikke bedre og varmere enn det smil hvormed vi ble hilst velkommen etterhvert som vi infant oss. Og så var vi ikke mindre enn 37 deltakere med noen gjester — foruten vår kjære søster Clémence og søster Anna og to korgutter.

Som det seg hør og bør rettet vi våre første skritt mot

kirken som var pyntet med all pinsens skjønneste prakt. Vi kom akkurat tidsnok til høymessen og fikk overvære en gudstjeneste som sent vil gå oss av minne. Pastor Laudys preken grep oss alle. Han innledet med å ønske oss alle velkommen, idet han av hjerte ønsket alle trosfeller fra Oslo velkommen til den kirke som no snart i 44 år har dannet midtpunktet for St. Laurentius' menighet — en kirke som vel er forskjellig i stil og størrelse fra de kirker vi soknet til, men som dog er en hellig for den samme evige Gud for hvis navn hvert kne må bøye seg.

Soknepresten fortsatte med å si at når medlemmene av en forening som på en særegen måte er vigslet til Maria, gjester oss akkurat no, mens vi feirer den Hl. And's fest, er det naturlig at tanken forsøker å slå bro mellom den tredje Person i den høyhellige Treenighet og den mest benådede av alle kvinner.

Vi er mest vant til å se Maria som Jesu mor. Men at hun er det, fordi hun er den Hellige And's brud, det er en tanke som for mange kun beveger seg i bevissthetens periferi. Da engelen Gabriel brakte Maria det glade budskap, sa han: Den Hellige And skal komme over deg og kraft fra den Høyeste skal overskygge deg (Luk. 1, 35). I ni dager før pinse har Kirken bedt om den Hellige And's syv gaver. Intet menneske har noensinne fått disse gavene i fullere mål enn Maria. Vi har bedt om visdommens And. Maria er visdommens sete. Vi trenger rådets And. Maria er det gode råds mor. Vi har bedt til styrkens And. Og Maria kalles Martyrenes dronning. Vi har bedt til fromhetens og gudfryktens And. Og er ikke Maria rettferdighetens spill?

Men Maria fikk uendelig meget mer enn Andens nådegaver: hun ble selve *Nådens Mor*. Hun fikk ikke bare øse og drikke av Livets rinnende vann: hun ble — gjennom Andens kraft — til Livets kilde; som det er blitt sagt om henne: Den som finner meg, finner Livet, og øser frelse fra Herren (Salom. Ordspr. 8,35). For denne Andens kraft vekker til live i Maria Jesus Kristus som Gud-menneske. Når Ordet er blitt kjød, så er dette den Hellige And's største nådeverk. Men den Hellige And virket dette under i og gjennom Maria.

På en hemmelighetsfull måte fortsetter Anden sitt verk i Kirken. Han lar Ordet bli kjød fremdeles i det mystiske legemes skikkelse og gjennom dette: i den enkeltes sjel som levende celle på dette legeme.

Det som engang hendte som et historisk faktum, det skjer fremdeles og uavbrudt som en mystisk, men defor ikke mindre reell kjensgjerning. Anden vekker så å si tillive Kristus i sjelene. Men det er sikkert ikke for dristig en påstand å si at Han også no følger den samme linje som for to tusen år siden: Anden vekker Kristus i sjelen *gjennom Maria*. Mon vi ikke her berører en lære som stadig mer og mer modner i vår hellige Kirke: Maria som alle nådegavers formidler?

Etter høymessen stod soknepresten i døren til foreningslokalet og no ble vi, hver især, ønsket spesielt velkommen. Men for en overraskelse som ventet oss da vi kom inn! Det var ikke alene den enestående vakre utsmykning av foreningslokalet, for vi kjenner jo alle til sokneprest Laudys evne til å gjøre alt festlig og her hadde den overgått seg selv. Hele scenen var omdannet til en blomsterhage med en jomfru Maria-statue som midtpunkt og et stort «Velkommen Mariabarn!» som bakgrunn. Det var et imponerende arrangement som må ha kostet mange timers strev, men likevel lå det overraskende moment ikke i dette. Nei, det lå i det

dekkede *middagsbord* som no ventet oss — vi skulde alle være sokneprestens personlige gjester til middag, og hva det vil si i krisetider kan visst enhver forstå! Vi var stumme av overraskelse, men så fikk vi fort munnen på gli da vi alle var benket ved de blomsterprydete bord, og frk. Safira Pedersens herlige mat forsvant som dugg for solen, men ikke fortere enn de nye velfylte fat dukket fram, servert av milde og blie ansikter som lot til å fryde seg over den «rettferdighet» vi lot vederfare alt som ble budt oss. Hva vi fikk? Det er intet under at leserne spør om dette i disse tider. Jo, fiskelapskaus og rabarbrasuppe. Og etterpå spanderte St. Josefsøstrene «kaffe» og kaker på oss. Så fikk vi vite at de neste timene stod til vår egen disposisjon. De fleste av oss nyttet det deilige været til først et besøk på pastor Swietliks grav og så en tur opp i Bragermesåsen, mens andre besøkte det store vakre St. Josefs hospital med sitt skjønneste kapell og atter andre hilste på slekt og venner i byen. Men kl. 5 samledes vi alle i St. Laurenti kirke, og søstrene gjorde andakten særlig stemningsfull med sin skjønneste sang. Til sist fikk vi høre den vakre «St. Laurentiuskirkenes sang».

Og så ventet det oss til sist en uforglemmelig feststund i foreningslokalet. No var også vår preses, pastor Duin, som før på dagen hadde vært forhindret, kommet. Først var det litt allsang og så leste Inger Louise Abrahamsen med stor kunstnerisk virkning det betagende sagn om St. Thomas-klokkene.

Så talte vår prefekt. På alles vegne brakte Martha Østensvig soknepresten og de som hadde hjulpet ham — i første rekke frk. Safira Pedersen — vår hjerteligste takk for en dag så festlig og skjønn at den alltid vil stå som et utslettelig og rikt minne for alle deltakerne. Pastor Laudy svarte med en tale hvori han uttalte omtrent følgende: «Når jeg i dag med slik glede har sett Mariakongregasjonen som mine gjester og etter evne har prøvd å gjøre det hyggelig for dere, så er det av forskjellige grunner. Og den viktigste grunnen til at jeg gjerne vilde gi Mariakongregasjonen en festlig mottakelse, er den at jeg derigjennom ønsket å hedre to edle personligheter som på en særlig måte har stått meg og Mariakongregasjonen nær, den ene levende, den annen død. Jeg tenker herved først på pastor Krijn som var min første sokneprest og min beste støtte under de første år av mitt opphold her i Norge. Det er ham som har opprettet Mariakongregasjonen i Oslo, den var i sannhet hans hjerte barn. Gjennom mange og dype samtaler vet jeg hvor meget han holdt av dere, hvor meget han håpet av dere, og framfor alt hvor meget han *bad* for dere! Pastor Krijn vilde jeg hedre ved å hedre dere. — Den annen, den døde hvis minne jeg vilde ære, er min uforglemmelige venn monsignore *I r g e n s*. (Her reiste vi oss). I flere år var han Mariakongregasjonens preses, og det tap kongregasjonen såvel som dens enkelte medlemmer led ved hans død, det vil jeg ikke engang dvele ved, dertil er det altfor smertelig.»

Virkingen av denne tale og den måte som ordene ble sagt på kan ikke tolkes i ord, men soknepresten følte sikkert hvor dypt takknemmelig vi var ham fordi han hadde funnet uttrykk for de følelser som besjeler og alltid vil besjele oss Mariabarn som har kjent de to prester han nevnte. Prefekten lovet å skrive til pastor Krijn og fortelle om kongregasjonens festlige dag i Drammen.

Til sist holdt det eldste medlem av Drammensmenigheten, den 86 årige fru Nygård en liten tale, hvor hun på en vinnende og hjertelig måte uttrykte sin glede over å ha oss som

gjester i Drammen. Og da var tiden så langt framskreden at vi måtte tenke på å ta avskjed for å rekke toget til Oslo. Om heimturen skal vi ikke tale — sardiner i en boks har det komfortabelt i sammenlikning med oss på toget — men hva gjorde det? Vi var alle enig i at Mariakongregasjonens utflykt til Drammen 2. pinsedag 1943 må betegnes som «alle tiders tur». Og våre hjerter er fylt av takknemmelighet!

Sekr. & Co.

Trondheim. St. Olavs forbund herværende lokalledd er no atter kommet igang, etter at det grunnet forskjellige forhold en tid har ligget nede. Nytt styre er valgt med pater Hallauer som formann. Der har vært holdt flere medlemsmøter som har vært godt besøkt. Soknepresten, pater *Deutsch* og pater *Hallauer* har holdt flere interessante og rikt belærende foredrag over forskjellige emner, som f. eks. «Hl. Olavs dyder og indre liv», «Den månedlige bededag og dens betydning» og «Fønikerne og deres religion». I første foredrag fikk man et slående eksempel på Hl. Olav som konge, statsfører, feltherre, men først og fremst som kristen og katolikk. — Enkelt og greit tolket soknepresten for oss Hl. Olav i sin kamp for rettferdighet. Hl. Olavs liv som kristen, hans dyder og hans tro, er et stort eksempel for oss alle. — Pater Hallauer viste oss i 2 foredrag klart og greit meningen og betydningen med den månedlige bededag, hvorledes vi skal holde den, og delta i den. Bønnens dag til vår nasjonalhelgen for Norges omvendning til den gamle tro, den katolske. Den tro som Hl. Olav hadde og gav sitt liv for. — Det siste foredrag «Fønikerne og deres religion» holdt av soknepresten var meget interessant. Hovedsaken med dette emne var å gi oss et innblikk i den fare som deres religion innebar. Nemlig den såkalte panteisme. Etter en lengere innledning med forklaring over fønikerne, deres skikker og bruk, gikk han over til å behandle emnets egentlige betydning. No i dag har man panteisme, den samme tro som fønikerne dengang hadde. Verden går den samme veg som de gjorde. De ideer samme som fønikerne hadde har man i dag, ja, i enno høyere grad. — Vi takker begge prester for deres utmerkede foredrag. — Møtene sluttet med selskapeleg samvær, underholding, utlodning o. l. — St. Olavs forbundets møter er no blitt helt uunnværlig for de fleste innen menigheten, og får hver gang større tilslutning.

J. K.

Stabekk. Det herværende ledd av St. Olavsforbundet hadde til sitt møte torsdag 10. juni fått frk. Ella Østenstad til foredragsholder. Hun fortalte om sine erindringer og inntrykk fra et opphold på Java og Sumatra og framviste lysbilder fra sukker-, ris- og te-plantasjer. Vi fikk også se vakre naturbilder med palmer og andre eksotiske trær og vekster, vulkaner både aktive og utbrente. Hun viste oss glimt av folkelivet, klededrakt og skikker og tok oss med på en tur til det eldgamle indiske tempel Borobudur med sine 7 terrasser fylt med de skjønneste relieffer i billedhuggerkunst. Til slutt besøkte vi Battakerne, et primitivt, men meget begavet folkeslag som bor på høylandet i Sumatra. — Etter det interessante foredrag var det matpause. Som vanlig ble møtet avsluttet med utlodning.

Sekr.

Ignis

Ignis-ild.

Skal det bli et positivt resultat av vårt katolske ungdomsarbeid må vi ha en drivkraft som kan sette oss i stand til aldri å gi opp før vi har utrettet noe.

Den drivkraft vi trenger er «Ignis» ild, i alle dens forskjellige anvendelser.

Først og fremst t r o e n s lysende ild, h å p e t s uut-

sløkkelige begeistringsild og ikke minst kjærlighetens attoppvarmende ild.

Ilden varmer — ilden rensar og fortærer alt som er oss mennesker, skapt i Guds bilde, uverdig — og ilden skinner og lyser der det ellers vilde være mørk natt.

Ild er det klareste symbol på all ungdom. Det må utvilsomt ha vært en selvfølge for den, som har forstått at vårt katolske ungdomsblad skal hete «Ignis».

De som skulde bedømme alle forslag fant med en gang at det var nettopp dette vi hadde ventet på: et uttrykk, et slagord, som kunde defineres og analyseres slik at dets enkelte deler passet på alle sider av ungdomsidealet.

I framtiden vil våre ungdomssider altså hete «Ignis».

Vi takker vinneren i denne betydningsfulle konkurranse: hr. Daniel Haakonsen, Oslo.

Og så ønsker vi alle katolske unge over hele landet en god og styrkende ferie — men glem oss ikke av den grunn!

RO. SA.

Katolsk opplysning.

«Errare humanum est, sed perseverare diabolicum.»

I de hundre år som Kirken no har virket i Norge etter «reformasjonen», har den måttet føre en seig, og tilsynelatende nesten håpløs kamp mot de fordømmer og den vitenhet med hvilken mange her i landet har omfattet og fremdeles omfatter alt katolsk. For eks. har det ofte vært pekt på usanne og falske opplysninger om Kirken i norske lærebøker, og da særlig i historiske og kirkehistoriske. Men forøvrig har en vel vært så omtrent hjelpelos overfor alt det tøv og uhistoriske sludder om Kirken som i årenes løp kan være servert ungdommen muntlig og boklig i våre skoler. Den protesterende stemmen var oftest for svak, rådte ikke over den moderne propagandas stortrommer, og nådde ikke fram til sin adresse. Det er jo gledelig å kunne konstatere at en tross alt mer nøktern ånd for det meste gjør seg gjeldende i de nyeste lærebøker, selv om det nok gis noen etternølere enno, likesom gamle bøker med forlengst avlegse skrøner fremdeles er i bruk mange steder. Som kjent har den norske skoleboklitteraturen grodd vilt i flere år, og et utall av forskjellige bøker er i bruk.

For en tid siden kom jeg tilfeldigvis til å bla litt i O. I. K. Lødøens bok «Verdenshistorien i fortellinger». Denne boken som er svært utbredt og populær, og særlig brukes til opplesning for barn i folkeskolens øverste klasser, rommer de usannsynligste ting i sin omtale av Kirken og pævedømmet.

En prøve: Om den store Gregor — det geniale og fromme åndsmennesket som la grunnlaget for Kirkens storhetstid, heter det ganske «enfaldig»:

Men dessverre var Gregor den store meget overtroisk som de fleste andre i de dager, og i Kirkens lære slo han fast flere overtroiske setninger som kom til å gjelde i lange tider baketter. Således mente han, at når en døde, da kom hans sjel først i skjærsilden, der skulde

han brennes inntil han var blitt rensset for sine synder (likesom gull lutres ved ild, 1. Petr. 4, 12.) først deretter fikk han den fulle salighet.»

At forvandlingen i Alterets høyhellige sakrament faller Lødøen tungt for brystet, var jo å vente, — verre er det at han gjør forvandlingen til et personlig påfunn av Gregor, som om de millioner av kristne i de fem hundre år før Gregor skulde ha nydt det protestantiske «minnemåltid» i den hellige Kommunion. For en lærebokforfatter med Lødøens innstilling er Rodrigo Borgia og hans samtid en selvfølgelig «gefundenes Fressen». En skulde ikke tro at noe mer kunde sis om dette i vårt lutherske land så grenseløst uttværede historiske intermezzo, og leser derfor med mild forbause et meg bekjent nytt moment: hans «stadige smil på de blodrøde lepper». (En skulde ikke tro det var sant! Er det Pinturricchios berømte maleri som har satt fantasien i virksomhet?) Når en så kommer fram til Leo 10., Luther og Tetzal, hagler det med utrops-tegn i marginen, forfatteren nekter seg få eller ingen av de aldersstegne anekdoter som prostituerer historien.

Det kan være sunt å bli harm en gang i blant. Jeg for min del fikk en idé: Vilde det ikke være av betydning for Kirkens opplysningsarbeid her i landet om det ble iverksatt en systematisk undersøkelse av alle norske lærebøker som no er i bruk, med registrering av de som inneholder feilaktige eller tendensiøse opplysninger om Kirken? Jeg kunde tenke meg en slags «svarteliste» (hvem vet forresten om det ikke til slutt ble en hel liten bok av det?) over lærebøker som gir en historisk eller dogmatisk falsk framstilling av noe som direkte angår Kirken, med angivelse av bokens forfatter, tittel, forlag, trykkeår, utgave samt de nødvendige beriktigende anmerkninger. Dette arbeid burde helst ha karakteren av en institusjon som for eks. hvert 5. eller 10. år sendte ut et supplement, slik at listen til enhver tid var ajour med siste nytt på lærebokmarkedet. Og tiltaket behøvede jo ikke være rent passivt og negativt innstilt på å finne feil, men samtidig med beriktigelsene gi anvisning på de rette opplysende kilder til de forskjellige emner. Det sier seg selv at det grunnleggende arbeid, nemlig gjennomgåelsen av alle historiske, kirkehistoriske, o. l. lærebøker som er i bruk, vilde bety et ganske stort løft, men siden vilde jo ajourføringen gå ganske lett. Og om en slik trykksak til en viss grad kunde få innpass i skolene, først og fremst hos underviserne, men gjerne også hos elevene i de høgere skoler som sikkert ikke hadde noe imot å korrigere sine «unøyaktige» lærere no og da, vilde mye være vunnet. Jeg ser i fantasien en hel historieklasser gjøre den fatale oppdagelse at uttrykket «eppur si muove» stammer fra ca. 100 år etter Galileis død! Vilde ikke en slik propaganda, nett-opp gjennom sitt krav på saklig opplysning kunde nå langt videre og gi større resultater enn mye annet?

«ARGUS»

En oppgave for Oslo katolske studentlag

Straks jeg hadde lest denne artikkel slo det meg at vår katolske virksomhet måtte ha en gren som kunde

ta seg av den slags spørsmål, som er i den grad viktig for utryddelsen av mistroen og fordommene mot vår hellige Kirke. Tenk om man kunde utrette noe av den slags allerede på et så tidlig stadium som i folke- og de høgere skoler. Hvor meget lettere vilde da ikke være for oss katolikker å finne forståelse hos ungdommen!

Hvem skal ta seg av dette? Etter mitt syn er det en selvfølgelig oppgave for de som befatter seg daglig med historie eller religion, nemlig våre katolske studenter. Og no er jeg ved målet. No, katolske studentlag! her er en virkelig anledning til å virke utad. Ta oppgaven for dere og spre «katolsk opplysning»!

RO—SA.

Ungdommen og jubileet.

Kirkens 100 års jubileum som ble feiret i påsken har tydeligvis satt dype spor, det kunde naturligvis ikke annet heller ettersom feiringen bød på et så stort og rikt program hvis enkelte poster har gitt oss et livsvarig minne, men også en alvorfull appell til oss unge som forhåpentligvis skal arbeid for Kirken inni de neste hundre år, den oppslutning som jubileet fikk fra ungdommen var over all forventning. Fra referatet nr. 19—20 av St. Olav ser vi at referenten også har lagt merke til dette, og vi takker for den gode omtale vi fikk.

Som følge av artikkelen «Prestekall» som stod i forrige nr. av «Ungdomssiden» besluttet O. K. Y. for sitt vedkommende, å åpne jubileet med å følge den appell, nemlig å be om flere norske prestekall. For å bevise for vår Herre at vi ønsket dette av ganske hjerte gikk vi til å holde vakt foran alterets høyhellige sakrament natten mellom Skjærtorsdag og Langfredag. Den spontane tilslutning dette tiltak fikk viser at O. K. Y. er i besittelse av en stadig stigende katolsk kvalitet som også er nødvendig hvis den skal oppfylle sin plass som katolsk forening.

På skemorgen. Ungdommens, spesielt O. K. Y.'s spesielle fest. Henimot 40 nuværende og forhenværende medlemmer hadde tradisjonen tro funnet sin plass på orgelkoret for å synge åttemessen. Hele Maria Ungdomslag hadde tatt plass i sin benk, som rimelig ikke kunde romme alle.

Arrangørene for frokosten hadde en uunnværlig hjelp i de unge piker som hjalp til å servere og forberedte alt i det hele tatt. Under festen om kvelden bød også ungdommen på sitt. O. K. Y. framførte under Teatergruppens dyktige ledelse pastor Landys talekor «Til Korset», hvis hele oppsetning og framførelse ikke stod tilbake for stykkets første framførelse for 10 år siden, da undertegnede selv var med den gangen også. O. K. Y.'s nestformann Kjell Ruyter spilte St. Olav helt overbevisende, et spill som fremst var ham selv, men også Ynglingeforeningen til ære.

Så vi tør vel si at den katolske ungdom har etterkommet det ønsket biskopen ytret før festen: «Ungdommen må gå i spissen!»

S.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.